МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет
Кафедра соціології

Затверджено
На засіданні кафедри соціології
історичного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол №1 від 31 серпня 2026 р.)

Завідувач кафедри_____
д.с.н., проф. Пачковський Ю.Ф.

Силабус з навчальної дисципліни «Практикум з прикладної соціології», що викладається в межах ОПП Прикладна соціологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 054 Соціологія

Львів 2026

Назва курсу	Практикум з прикладної соціології
Адреса викладання курсу	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра соціології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 Соціальні та поведінкові науки; 054 Соціологія
Викладачі курсу	Калиняк Орислава Теодорівна, к.соц. н., доцент кафедри соціології;
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса викладача: oryslava.kalynyak@lnu.edu.ua; Сторінка викладача: https://clio.lnu.edu.ua/employee/ben-o Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет іменіІвана Франка, вул. Університетська 1, ауд. 320
Консультації по курсу відбуваються	Консультації (офлайн або онлайн) в день проведення занять за попередньою домовленістю
Сторінка курсу	https://clio.lnu.edu.ua/course/praktykum-z-prykladnoi-sotsiolohii-opp-prykladna-sotsiolohiia
Інформація про курс	Дисципліна «Практикум з прикладної соціології» є нормативною навчальною дисципліною, розробленою для освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Прикладна соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», яка викладається у 6 семестрі в обсязі 5 кредитів за Європейською Кредитною Трансферною Системою (ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний організаційний та емпіричний досвід для проєктування та проведення соціологічного дослідження. В рамках курсу передбачено реалізацію одного проєкту, який поєднуватиме застосування кількісних та якісних методів соціологічного дослідження. Це створить умови для практикування студентами отриманих раніше знань та навик методологічного та методичного характеру у руслі кількісної та якісної емпірики. Реалізація проєкту включатиме повний цикл соціологічного дослідження – перед-польова підготовка, організація дослідницького поля, описова та інтерпретаційна аналітика отриманих результатів та презентація отриманої інформації у публічному просторі. Такий курс надасть змогу студентам

	пройти повний шлях проведення соціологічного дослідження та допоможе застосовувати наявні знання і навики на практиці у короткостроковій перспективі – для проведення авторського соціологічного дослідження в рамках дипломної роботи та у довгостроковій перспективі – для потенційної професійної діяльності.
Мета та цілі курсу	*Мета навчальної дисципліни* полягає у застосуванні отриманих раніше знань на практиці у форматі проєктування та організації соціологічного дослідження, а також у розвитку практичних умінь та навик із кількісної та якісної методики. *Завдання навчальної дисципліни:* • створити умови для реалізації студентами повного циклу соціологічного дослідження – перед-польової підготовки, яка завершується конструюванням програми соціологічного дослідження, дослідницького поля, після-польової роботи; • надати студентам розуміння особливостей проєктування та організації кількісного та якісного соціологічного дослідження за рахунок реалізації проєкту, який поєднує застосування кількісної та якісної методик; • забезпечити студентам усвідомлення власної спроможності провести авторське соціологічне дослідження, зокрема, для написання дипломної роботи, а також для майбутньої професійної реалізації.
Література для вивчення дисципліни	**Основна література** 1. Дизайн дослідження: підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів / Перекл. Ігор Кобель, Тарас Кобель. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2022. 284 с. 2. Комплексні вимірювальні *інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності* [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. Київ. Інститут соціології НАН України. 2022. 405 с. 3. Паніна Н. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій. Київ, 2007. 320 с. 4. Руденко В.М. *Математична статистика. Навчальний посібник*. К: Центр учбової літератури. 2012. 304 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Rudenko_Volodymyr/Matematychna_statystyka.pdf 5. *Якісні дослідження в соціологічних практиках:* Навчальний посібник. За ред. Н. Костенко, Л. Скокової. К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. 400 с. **Додаткова**

	1. Горбачик А. П., Сальнікова С. А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS : навчальний посібник. Луцьк : РВВ Вежа. 2008. 164 с. 2. Горбачик О. Комп'ютерна обробка текстів у якісних та кількісних соціологічних дослідженнях. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг.* 2006. № 1. С. 124-133. 3. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2004. 212 с. 4. Калашнікова Л. В., Черноус Л. С. *Аналіз та комп'ютерна обробка соціологічної інформації : лабораторний практикум.* Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. 108 с. (Методична серія; вип. 306). Калашнікова Л. В. Аналіз та комп'ютерна обробка. Вип. 306.pdf 5. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. 5-е вид. Київ: Видавничий дім "Професіонал". 2008. 240 с. 6. Костенко Н. Кількісне і якісне: взаємні претензії та спільні перспективи. *Якісні дослідження в соціологічних практиках: Навчальний посібник*. За ред. Н. Костенко, Л. Скокової. К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. С. 8-26. 7. Костенко Н., Іванов В. *Досвід контент-аналізу: моделі та практики*. Київ: Центр вільної преси, 2003. 200 с. 8. Паніна Н. Кодекс професійної етики соціолога. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2004. №3. С. 9-21. 9. Саніна Т.О. До проблеми об'єктивності даних, отриманих у процесі якісницького дослідження. *Наукові записки. Соціологічні науки.* 2006. Том 58. С. 85-89. 10. Семотюк О. Аналіз дискурсу vs. контент-аналіз: методично-методологічні відмінності і подібності. *Humanity, Computers and Communication (HCC'2015*). 22-24 april 2015. Lviv. Ukraine. URL: https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/bf8790b5-3c61-4219-987c-a476205b4bcc/content 11. *Сучасні методики контент-аналізу:* навчальний посібник / Батаєва Катерина, Іванов Валерій, Коритнікова Надія, Костенко Наталія, Семотюк Орест, Юзва Людмила; за заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К. та Іванова В. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 416 с. 12. *Технології прикладних соціологічних досліджень*. Навчально-методичний посібник. Київ: Інститут соціології НАН України. 2003. 124 с. 13. Yasemin Besen-Cassino, Dan Cassino. *Social Research Methods by ExampleApplications in the Modern World*. 2023. 14. Melanie Nind. *Handbook of Teaching and Learning Social Research Methods*. 2023. 478 pp

	15. William D. Crano, Marilynn B. Brewer, Andrew Lac. *Principles and Methods of Social Research*. 2023. 16. Sigmund Grønmo. *Social Research Methods. Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*. Norway. 2023 656 p. **Інтернет-джерела** 1. Аналітичний центр Cedos. URL: https://cedos.org.ua/ 2. Вісник Львівського університету Серія соціологічна. URL: http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/sociology 3. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації». URL: https://periodicals.karazin.ua/sc 4. Дослідницька агенція «ФАМА». URL: https://fama.agency/ 5. Збірник наукових праць «Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики». URL: http://soctech-journal.kpu.zp.ua/ 6. Інститут соціології НАН України. URL: https://i-soc.com.ua/ 7. Київський міжнародний інститут соціології. URL: https://www.kiis.com.ua/ 8. Науковий журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг». URL: http://stmm.in.ua/ 9. Науковий журнал «Український соціум». URL: https://ukr-socium.org.ua/uk/ 10. Науковий журнал з соціології та психології «Габітус». URL: http://habitus.od.ua/ 11. Незалежний дослідницький цент «Соціоінформ». URL: https://socioinform.com/ 12. Публікації викладачів кафедри соціології ЛНУ імені Івана Франка URL: https://clio.lnu.edu.ua/department/sotsiolohiji 13. Соціологічна асоціація України. URL: https://sau.in.ua/ 14. Соціологічна група «Рейтинг». URL: https://ratinggroup.ua/ 15. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: https://razumkov.org.ua/ 16. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: https://dif.org.ua/ 17. Центр стратегічного планування і розвитку Львова «Інститут міста». URL: https://city-institute.org/
Обсяг курсу	Загальний обсяг 150 академічних годин, з них 80 годин аудиторних (лабораторних) занять, 70 годин самостійної роботи

Очікувані результати навчання	У результаті успішного проходження курсу студент(ка) набуде загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності, що сприятимуть формуванню відповідних результатів навчання: *Загальні компетентності*: ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. *Спеціальні (фахові, предметні) компетентності*: СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів СК05. Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації СК07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога СК09. Здатність розуміти специфіку функціонування сучасного суспільства у розрізі його базових галузей і суб'єктів, а також надавати фахове пояснення щодо прикладних аспектів суспільної життєдіяльності. СК10. Здатність аналізувати та оцінювати діяльність соціальних інститутів, що продукують і поширюють інформацію, формують і реалізують комунікативні стратегії у суспільстві, здатність розуміти закономірності інформаційних та комунікаційних процесів, а також бути їх активним учасником/учасницею. СК11. Здатність брати участь в управлінських процесах в межах соціальних груп та організацій, вміння мотивувати та заохотити людей до ефективної роботи, організувати процес спільної роботи та проконтролювати його. СК12. Здатність виявляти, діагностувати та аналізувати

	соціальні проблеми, а також розробляти проєкти для їх вирішення у прикладному форматі. *Результати навчання*: РН06. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. РН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації. РН09. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів РН11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців РН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога. РН13. Розуміти специфіку функціонування сучасного суспільства у розрізі його базових галузей і суб'єктів, а також надавати фахове пояснення щодо прикладних аспектів суспільної життєдіяльності. РН14. Вміти аналізувати та оцінювати діяльність соціальних інститутів, що продукують і поширюють інформацію, формують і реалізують комунікативні стратегії у суспільстві, вміти обґрунтовувати закономірності інформаційних та комунікаційних процесів, а також бути їх активним учасником/учасницею. РН15. Володіти навичками управлінської діяльності в межах соціальних груп та організацій, зокрема, у форматі проєктної роботи прикладного спрямування у контексті виявлення, діагностування та вирішення актуальних соціальних проблем.
Ключові слова	методологія, методика, методи соціологічного дослідження, кількісні методи, якісні методи, перед-поле, поле і після-поле соціологічного дослідження, дизайн дослідження, програма соціологічного дослідження, мета і завдання дослідження, об'єкт і предмет дослідження, робочі гіпотези, операціоналізація, вибірка, репрезентативність, якість соціологічного дослідження, надійність, валідність, описовий та інтерпретаційний аналіз даних соціологічного дослідження, презентація результатів соціологічного дослідження.
Формат курсу	Очний
Теми	Детально див. Додаток «Схему курсу»**
Підсумковий контроль	залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань таких навчальних дисциплін, як «Якісні соціологічні дослідження»,

	«Кількісні соціологічні дослідження», «Методологія та проектування соціологічного дослідження», достатніх для сприйняття категоріального апарату.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	індивідуальна, групова та командна робота в рамках лабораторних занять перед-польової підготовки, польового дослідження та після-польової роботи; виконання індивідуальних завдань та презентація їхніх результатів, спільне обговорення усіх етапів реалізації проєктів; презентація отриманих результатів соціологічного дослідження у публічному просторі;
Необхідне обладнання	комп'ютери з доступом до Інтернету та загальновживаними програмами Office 365, мультимедійний проектор, особисті гаджети, навчальні версії SPSS, Atlas.ti, MAXQDA
Критерії оцінювання	Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою, відповідно до якої 100 балів можна отримати за роботу під час семестру. За роботу в семестрі бали нараховуються за таким співвідношенням: • розпрацювання програми СД **(20 балів)**, • проведення СД **(40 балів),** • аналіз даних СД **(20 балів),** • презентація отриманих результатів **(20 балів).** Проєкти будуть організовані у форматі командної роботи з єдиною відповідальністю команди за реалізований проєкт. Зважаючи на це оцінки учасників однієї команди будуть однаковими, що підкреслює необхідність вміти розподілити обов'язки між членами команди таким чином, щоб у підсумку отримати цілісний та завершений результат. **Академічна доброчесність**: очікується, що студенти будуть дотримуватися **принципів академічної доброчесності**, усвідомлюючи сутність забезпечення академічної доброчесності в освітній діяльності, а також наслідки її порушення, що визначається «Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка» https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2026/09/NakazPolozhennia-pro-systemu-zabezpechennia-akademichnoi-dobrochesnosti_compressed.pdf **Використання інструментів штучного інтелекту** допускається і заохочується, але з умовою дотримання умов академічної доброчесності, визначених вказаним Положенням: «У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це у такому творі із зазначенням методики генерування

	та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів». Це передбачає обов'язкове позначення, який інструмент ШІ було використано і які види робіт за допомогою цього інструмента було виконано. Підсумкова максимальна кількість балів – **100**.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

Додаток. Схема курсу «Практикум з прикладної соціології»

Тиж. / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
Модуль 1. Застосування кількісної методики у соціологічному дослідженні					
1-2/ 19 год.	***Тема 1.*** *Перед-польова підготовка соціологічного дослідження. Дизайн СД. Програма СД.*	Лабораторні заняття (індивідуальна/ групова, командна робота, самостійна робота) – 10 год.	Базова: 1, 2, 3, 4 Додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16 Інформаційні ресурси: 1-17	Самостійна робота – 9 год. Виконання індивідуальних, групових та командних завдань (створення дизайну СД, розпрацювання програми СД)	1-2 тижні
3-4/ 19 год.	***Тема 2.*** *Проведення соціологічного дослідження. Організація дослідницького поля.*	Лабораторні заняття (індивідуальна/ групова, командна робота, самостійна робота) – 10 год.	Базова: 1, 2, 3, 4 Додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16 Інформаційні ресурси: 1-17	Самостійна робота – 9 год. Виконання індивідуальних, групових та командних завдань (пілотажне дослідження, проведення дослідження - збір даних)	3-4 тижні

5-6/ 19 год.	***Тема 3.*** *Після-польова робота.* *Описовий аналіз даних.* *Інтерпретаційний аналіз даних.*	Лабораторні заняття (індивідуальна/ групова, командна робота, самостійна робота) – 10 год.	Базова: 1, 2, 3, 4 Додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16 Інформаційні ресурси: 1-17	Самостійна робота – 9 год. Виконання індивідуальних, групових та командних завдань (формування бази даних; опис та інтерпретація даних)	5-6 тижні
7-8/ 18 год.	***Тема 4.*** *Презентація результатів проведеного СД.* *Написання звіту.* *Презентація у публічному просторі.*	Лабораторні заняття (індивідуальна/ групова, командна робота, самостійна робота) – 10 год.	Базова: 1, 2, 3, 4 Додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16 Інформаційні ресурси: 1-17	Самостійна робота – 8 год. Виконання індивідуальних, групових та командних завдань (підготовка звіту, підготовка презентації)	7-8 тижні

Модуль 2. Застосування якісної методики у соціологічному дослідженні					
9-10/ 19 год.	***Тема 1.*** *Перед-польова підготовка соціологічного дослідження. Дизайн СД. Програма СД.*	Лабораторні заняття (індивідуальна/ групова, командна робота, самостійна робота) – 10 год.	Базова: 1, 3, 5 Додаткова: 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16 Інформаційні ресурси: 1-17	Самостійна робота – 9 год. Виконання індивідуальних, групових та командних завдань (створення дизайну СД, розпрацювання програми СД)	9-10 тижні
11-12/ 19 год.	***Тема 2.*** *Проведення соціологічного дослідження. Організація дослідницького поля.*	Лабораторні заняття (індивідуальна/ групова, командна робота, самостійна робота) – 10 год.	Базова: 1, 3, 5 Додаткова: 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16 Інформаційні ресурси: 1-17	Самостійна робота – 9 год. Виконання індивідуальних, групових та командних завдань (пілотажне дослідження, проведення дослідження - збір даних)	11-12 тижні
13-14/ 19 год.	***Тема 3.*** *Після-польова робота. Описовий аналіз даних. Інтерпретаційний аналіз даних.*	Лабораторні заняття (індивідуальна/ групова, командна робота, самостійна робота) – 10 год.	Базова: 1, 3, 5 Додаткова: 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16 Інформаційні ресурси: 1-17	Самостійна робота – 9 год. Виконання індивідуальних, групових та командних завдань	13-14 тижні

				(формування бази даних; опис та інтерпретація даних)	
15-16/ 18 год.	***Тема 4.*** *Презентація результатів проведеного СД. Написання звіту. Презентація у публічному просторі.*	Лабораторні заняття (індивідуальна/ групова, командна робота, самостійна робота) – 10 год.	Базова: 1, 3, 5 Додаткова: 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16 Інформаційні ресурси: 1-17	Самостійна робота – 8 год. Виконання індивідуальних, групових та командних завдань (підготовка звіту, підготовка презентації)	15-16 тижні
Разом 150 год.		**80 год.**		**70 год.**	